

Zemkopības ministrija

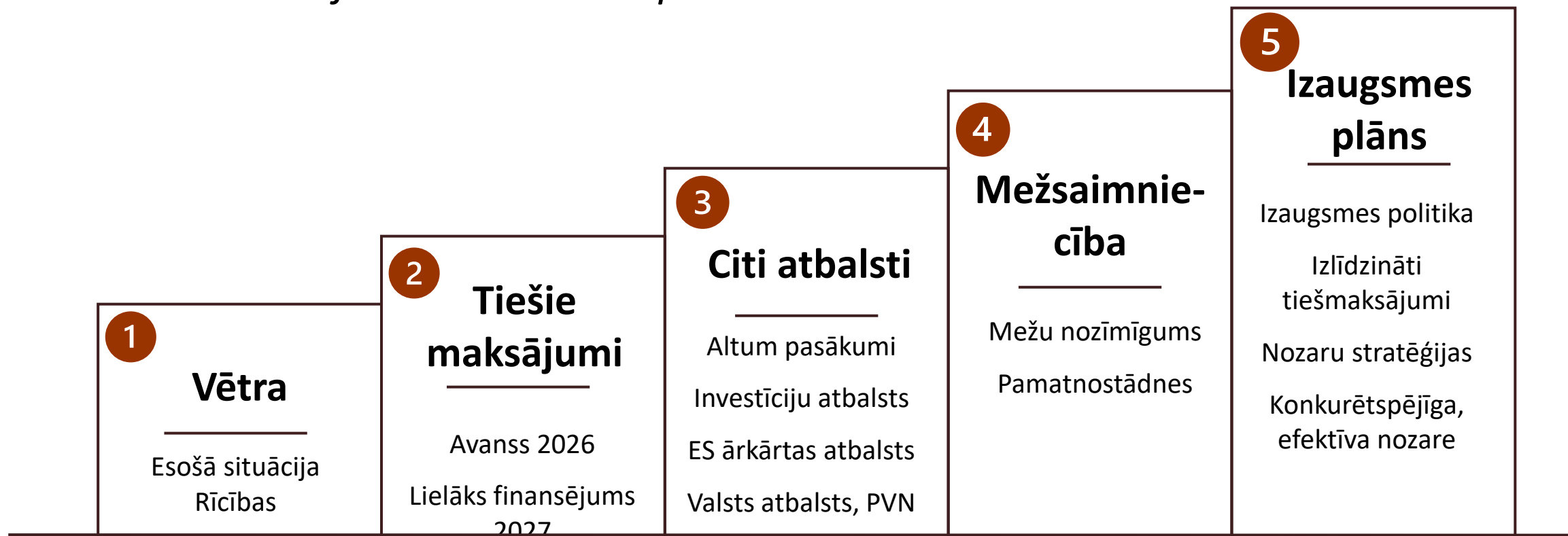
Sektora izaugsme un aktualitātes jaunā plānošanas perioda kontekstā

Uldis Augulis, zemkopības ministrs

Ludza, 2026. gada 28. augusts

Vēstījuma ceļš

No esošās situācijas līdz nākotnes plāniem

Pēc vētras svarīgākais – apzināt un fiksēt zaudējumus

- **Palielinājušās kaltēšanas izmaksas:** augsts nokrišņu daudzums, dārgāka gāze, šķelda
- **Smagāk skartas nenovāktās platības:** rapsis, kvieši, auzas, lini, āboliņš, zālāji
- **~50% platību vēl nenokultas,** temps pa reģioniem atšķiras
- **Applūduši lauki** un nestrādā meliorācija

- **Elektroapgāde un ģeneratori:** pārtraukta elektrība - lielākai daļai fermu, īpaši piena lopkopībā, nepieciešami 200-400 kW ģeneratori
- **Degviela:** problēmas ar DUS un degvielas uzkrājumiem
- **Bojāta infrastruktūra un glabātuves:** jumti, augļu/dārzeņu glabātuves, graudu elevatori u.c.

RĪCĪBA:

- **par nodarītajiem zaudējumiem ziņo LAD EPS**

LAD elektroniskajā pieteikšanās sistēmā vai mobilajā lietotnē:
<https://www.lad.gov.lv/lv/jaunums/ka-zinot-par-laikapstaklu-postijumiem-saimniecibas>

- **piedalies LLKC aptaujā**

LLKC aptauja par saimniecības gatavību krīzes situācijai: <https://ej.uz/aptauja-ve-tra-2026>

Postījumu dēļ atbalstu nezaudēs – svarīgi savlaicīgi informēt LAD

KONSTATĒ POSTĪJUMUS

FIKSĒ UN ZIŅO LAD

2 NEDĒĻU LAIKĀ

Foto + situācijas apraksts
LAD mobilajā lietotnē

ATBALSTS SAGLABĀJAS

Paredzētas atkāpes no
atsevišķiem atbalsta
nosacījumiem

ATKĀPES ATTIECAS UZ:

Biškopības un bioloģiskie zālājiem / tauriņziežiem

Ja pārmērīga
mitruma dēļ nav
nopļauti līdz
15.09. - **drīkst
pļaut vēlāk**

Sēklaudzēšanas zālājiem un tauriņziežiem

Raža **jānovāc līdz
1.10.; ja tas nav
iespējams,**
atbalsts
saglabājas

Sertificētu sēklu

Kartupeļi, labība,
stiebrzāles,
lopbarības augi:
**ražas zudums vai
neatbilstoša sēkla –**
atbalsts saglabājas

Dārzeņiem

Applūšanas dēļ
**ražu nav
ekonomiski
pamatoti
novākt –** atbalsts
saglabājas

4.EKO shēmu – saudzējoša lauksaimniecības prakse

Applūdušos ziemājus
drīkst pārsēt – atbalsts
saglabājas, ja
ģeomarkēti foto
(iesniegti LAD) apliecina
minimālo augsnes
apstrādi

Mazāk formalitāšu vētrā bojāto koku novākšanai

i Kā rīkoties, novācot vētrā gāztus vai lauztus kokus?

BOJĀTI KOKI TAVĀ MEŽĀ

Atsevišķi koki, seku novēršanā neveidosies izcirtumi

Pirms ciršanas ziņo VMD, norādot meža nogabalus, kuros ciršana paredzēta.

Plaši bojājumi, iespējams veidosies izcirtumi

Sniedz iesniegumu VMD par koku ciršanu sanitārajā izlases cirtē, kā cēloni norādot vēju.

- Ja postījumi ir vienlaidus, pievieno aptuveno postījumu shēmu.
- Pēc ciršanas informē VMD par vienlaidus atvērumiem mežā.

Iesniegumu veic tiešsaistē Meža valsts reģistrā vai VMD e-pakalpojumu portālā

BOJĀTI KOKI ĀRPUS MEŽA

Pilsētas, ciema teritorijās u.c. īpašās teritorijās bez atļaujas drīkst cirst:

- augļu kokus;
- kokus, kuru celma caurmērs ir mazāks par 20 cm;
- kokus (izņemot īpaši resnos kokus) lauksaimniecībā izmantojamā zemē.

Savā lauku teritorijā cērt pēc saviem ieskatiem.

Aizsargājama koka nociršanai vai ciršanai aizsargājamās teritorijās* nepieciešama Dabas aizsardzības pārvaldes atļauja.

*aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi, aizsargājamās aleju teritorijas, kā arī īpaši aizsargājami augu sugas koki vai koki, kas reģistrēti kā īpaši aizsargājamās sugas dzīvotne.

Bez atļaujas drīkst cirst arī:

- nokaltušus kokus;
- kokus, kas apdraud cilvēkus, īpašumu vai infrastruktūru

Pirms darbu sākšanas, nofotografē un informē pašvaldību.

TEVI APDRAUD KOKS NO CITA ĪPAŠUMA

! Svešā īpašumā esošu koku bez īpašnieka atļaujas cirst NEDRĪKST.

Ja tas uzkritis uz tava īpašuma vai mantas, drīkst nozāgēt savā īpašumā esošo koka daļu, kas rada apdraudējumu, nocirsto daļu saglabājot koka īpašniekam.

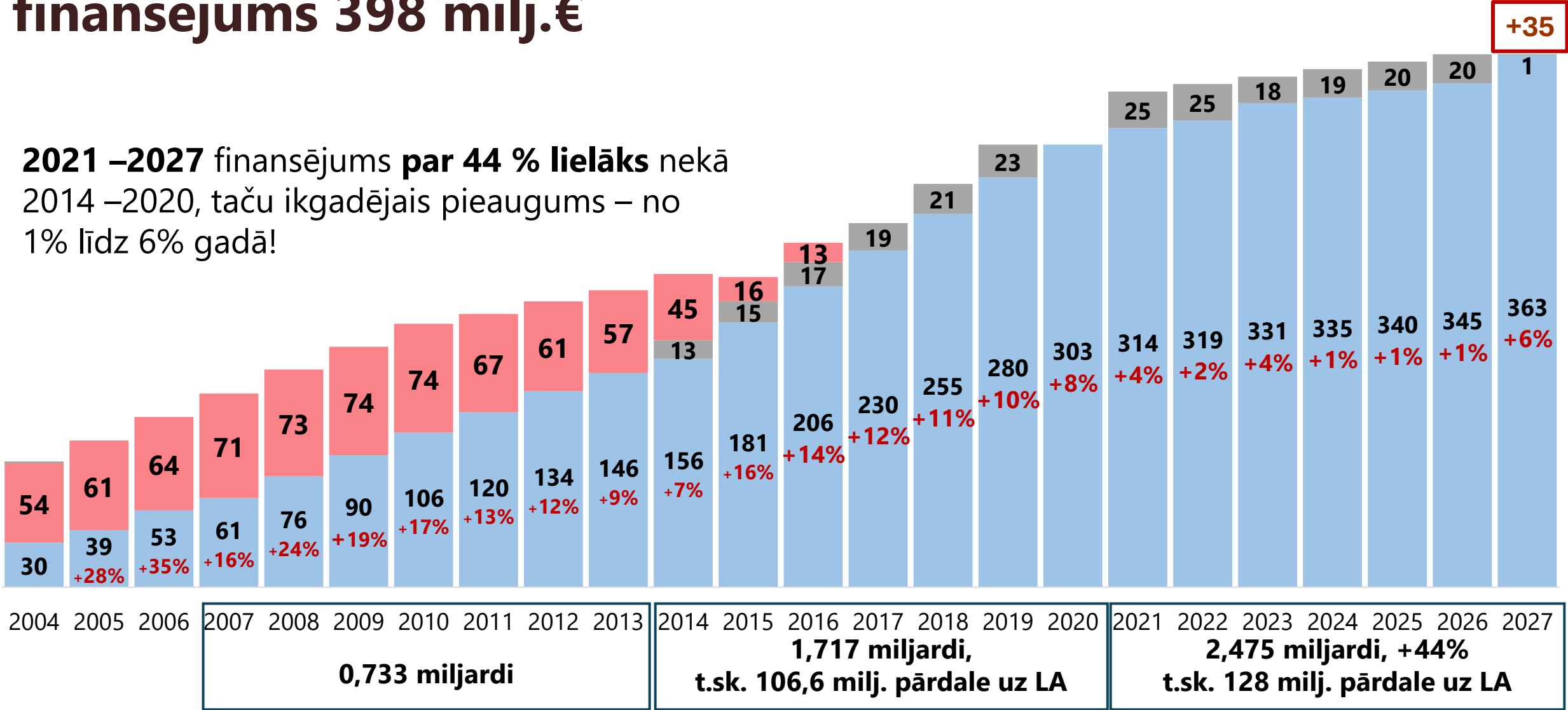
ATCERIES PAR DARBA AIZSARDZĪBU UN EKIPĒJUMU.

PASARGĀ SEVI!

Ministru kabineta 2026. gada 18. augusta noteikumi Nr. 493 "Grozījumi Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumos Nr. 309 "Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža"" ([MK noteikumi Nr. 493](#))

2027. gadā tiešajiem maksājumiem – līdz šim lielākais finansējums 398 milj.€

2021 –2027 finansējums par 44 % lielāks nekā 2014 –2020, taču ikgadējais pieaugums – no 1% līdz 6% gadā!

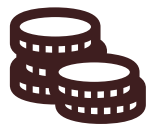
■ ES tiešie maksājumi, milj.EUR

■ Pārdale uz LA, milj.EUR

■ PVTM/PPVA, milj.EUR

Tiešie maksājumi: 2026. gadā – ātrāka naudas plūsma, 2027. gadā +35 milj. € lielākam atbalstam

2026. GADĀ

75% apmērā ISIP avansa izmaksa no **2026. gada 15. septembra** pretendentiem, kuriem ir pabeigtas atbilstības pārbaudes.

Avansa likme ~ 60€/ha vai 67,5€/ha (īpašiem apstākļiem)

2027. GADĀ lai mazinātu mēslošanas līdzekļu augsto cenu ietekmi:

 +35 milj. €

EKO 1

«Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi»

Likme: 30,1 → 47,9 €/ha

EKO 4

«Saudzējošā lauksaimniecības prakse»

Likme: 11,9 → 16,7 €/ha

EKO 5

«Precīzo tehnoloģiju izmantošana – šķidrmēsli, mēslojums, AAL»

Likme šķidrmēsliem: 21,7 → 47,9 €/ha

Likme ML un AAL: 14 → 22,3 €/ha

PROTEĪNAUGI

«Saistītais ienākumu atbalsts proteīnaugiem»

Likme: 139 → 139 €/ha (bez izmaiņām)

Likmes provizoriskas, faktiskās likmes būs atkarīgas no pieteiktajām plātībām

Austrumu pierobežas reģiona* lauksaimniekiem – īpaši nosacījumi (*ALTUM*)

Refinansēšanas aizdevumi

5 000 000 EUR
rezervēti uz vienu
mēnesi

Aizdevumi apgrozāmajiem līdzekļiem un investīcijām

0% likme*
bez EURIBOR,
ja pieļauj valsts atbalsta
regulējums

*Austrumu pierobežas reģions atbilst Ministru kabineta 2025.gada 20.janvāra rīkojumam Nr. 32 «Par Rīcības plānu Latvijas Austrumu pierobežas ekonomiskajai izaugsmei un drošības stiprināšanai 2025.–2027. gadam»

Attiecas uz uzņēmumiem novados, kuri saskaņā ar CSP datiem ir ar zemāko IKP uz vienu iedzīvotāju Latvijā un vienlaikus robežojas ar Latvijas un ES ārējo robežu – Krieviju vai Baltkrieviju. Piedāvājums būs spēkā jauniem aizdevumiem, kas pieteikti līdz 2027. gada 30. jūnijam, savukārt bezprocentu periods būs līdz 2029. gada sākumam.

Investīcijas saimniecību attīstībai un konkurētspējai 2026.gada 2.pusē

LA4.1.1. Atbalsts ieguldījumiem **lauku saimniecībās konkurētspējai:**

- ✓ Finansējuma atlikums mazām un vidējām saimniecībām
- ✓ Ietver ražas novākšanas tehniku mazām un vidējām saimniecībām
- ✓ Kārta indikatīvi novembrī, atbilstoši spēkā esošiem nosacījumiem

LA20 Sadarbība pārtikas **īso piegāžu ķēžu** darbības veicināšanai

- 8,4 milj. EUR – kopīgai infrastruktūrai
- 4 milj. EUR – produktu virzībai tirgū
t.sk. **1,5 milj. EUR īpaši Latgalei**

LA5 Atbalsts ieguldījumiem **mazajās lauku saimniecībās** (apgroz. līdz 15 000 EUR)

- 4,6 milj. EUR

LA16 Atbalsts **Eiropas Inovāciju partnerības** darba grupu projektu īstenošanai

- **5 milj. EUR** – nozares līmeņa inovācijas
- **1 milj. EUR** - saimniecības līmeņa inovācijas

Neienesīgās investīcijas jeb **devums videi**

- **2,1 milj. EUR** - zālāju biotopu atjaunošana
- **3,3 milj. EUR** - mākslīgo mitrāju izveide ūdens kvalitātes uzlabošanai

LA6 Atbalsts gados **jauniem lauksaimniekiem** uzņēmējdarbības uzsākšanai

- 9,9 milj. EUR

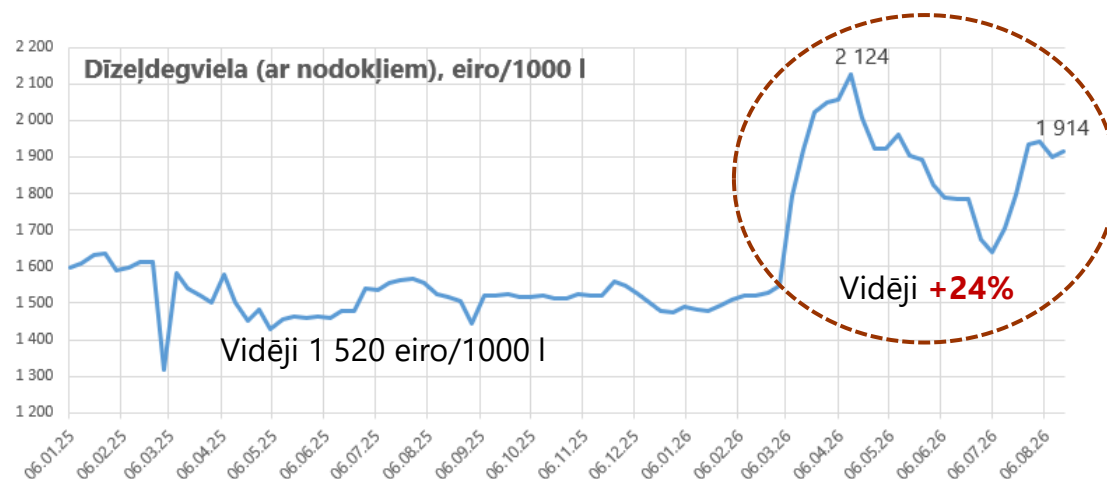
Latvijai piešķirti 5,5 milj. EUR ES ārkārtas atbalsts Tuvo Austrumu krīzes radīto ekonomisko seku mazināšanai

Maksājumi veicami līdz 2027. gada 28. februārim.

Ir tiesības piešķirt papildu valsts atbalstu.

! Pašlaik tiek veikts darbs pie atbalsta piešķiršanas kārtības un nosacījumu izstrādes

Dīzeļdegvielas cenu dinamika (2025–2026)

Atbalsta mērķis ir visvairāk skartajās nozarēs vai par visvairāk skartajiem produktiem **kompensēt ekonomiskos zaudējumus lauksaimniekiem, kurus visvairāk skārusi Tuvo Austrumu krīzes ietekme uz lauku saimniecību izmaksām**, kas saistītas ar mēslošanas līdzekļu cenām, enerģijas (jo īpaši degvielas) cenām vai šiem abiem elementiem vienkopus.

Papildu valsts atbalsta 59 milj. EUR nozarei šogad – mērķis šo atbalsta līmeni saglabāt arī 2027. gadā un turpmāk

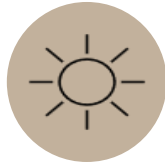
21,6 milj. EUR

Ciltsdarbs

14 milj. EUR

Kredītprocenti

11,2 milj. EUR

Zinātne

5 milj. EUR

Apdrošināšana

4 milj. EUR

Selekcijas
materiāls

*Tiks izmaksāts pēc
iespējas ātrāk*

2 milj. EUR

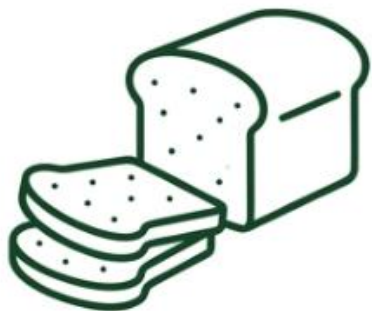
Piens, augļi
skolai

1,5 milj. EUR

Tirgus
veicināšana

Samazinātā PVN 12% likme pārtikas pamatproduktiem

Maize

Piens

Olas

Mājputnu gaļa

**Cenu
samazinājums
21% → 12%
jūlijs**

7,74 %

8,43 %

7,58 %

7,88 %

01.07.2026 – 30.06.2027

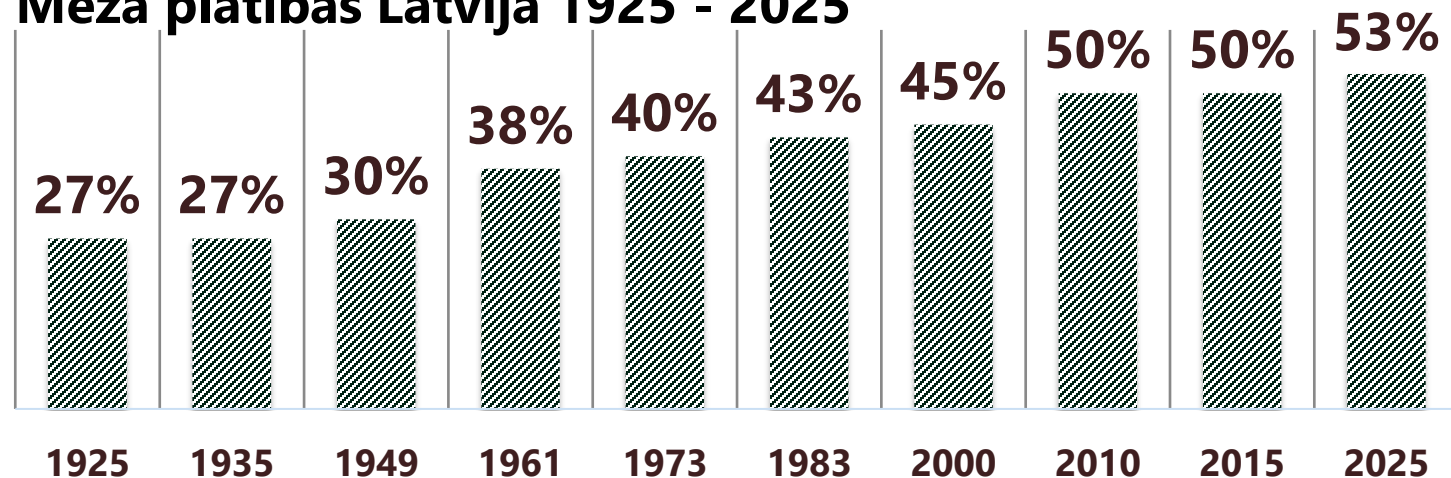
Samazinātā likme ieviesta uz noteiktu laiku.

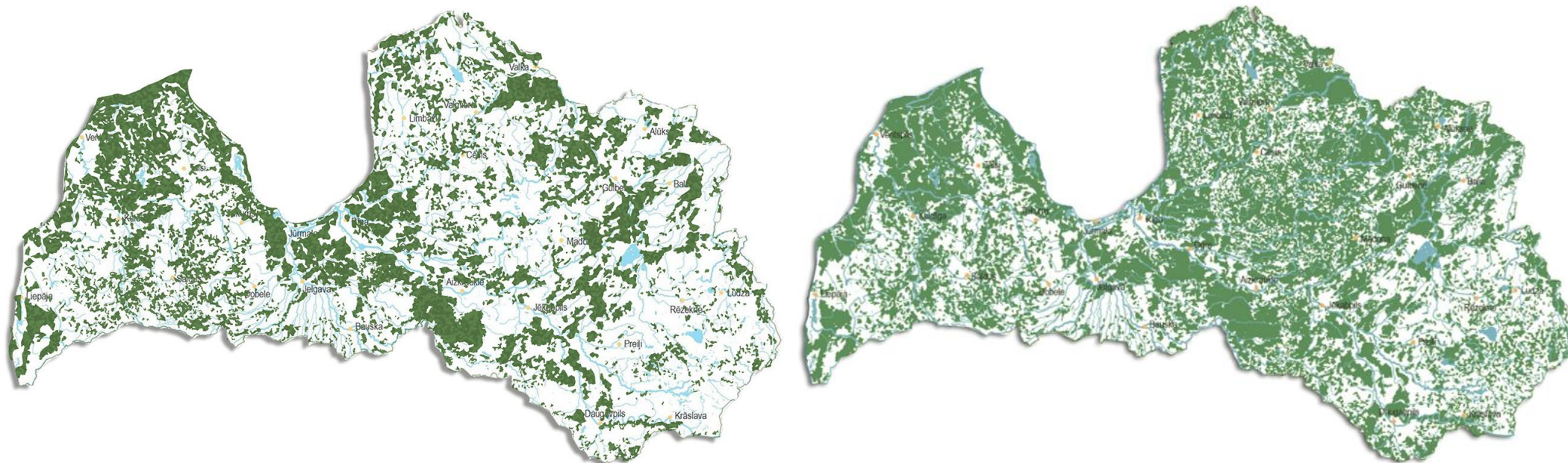
Meži klāj 51 % Latvijas teritorijas un rada būtisku pienesumu tautsaimniecībai

Meža un ar to saistītajās nozarēs strādā **74 000 cilvēki**, kas rada ~ **10%** no Latvijas sabiedrības saražotās pievienotās vērtības

Meža platības Latvijā 1925 - 2025

Latvija ir viena no mežiem bagātākajām valstīm Eiropā, jo Latvijā meži klāj **3,3** milj. ha teritorijas

Meža pamatnostādņu mērķis

✓ Dokumenta mērķis ir **veicināt meža nozares**, kas ietver gan meža audzēšanu, gan tās gala rezultātu **efektīvu pielietošanu, attīstību**.

✓ Pamatnostādnēs ņemta vērā Latvijas ekonomiskā situācija, ko atspoguļo gan IKP uz iedzīvotāju, gan vidēja termiņa budžeta prognozes, un nepieciešamība **veicināt labklājību, balstoties uz vietējiem resursiem**.

✓ Ņemts vērā, ka eksistē citi stratēģiskās plānošanas dokumenti ar mežu saistītos aspektos, cenšoties **tos nedublēt**.

Pamatnostādņu tvērums

Meža dabas kapitāls ir meža ekosistēma kā dabas aktīvs, kura struktūra un stāvoklis nosaka tās **ilgtermiņa spēju** nodrošināt koksnes, klimata regulācijas, bioloģiskās daudzveidības, ūdens regulācijas un citus izmantotos **ekosistēmu pakalpojumus**.

Koksne

Klimata
regulācija

Bioloģiskā
daudzveidība

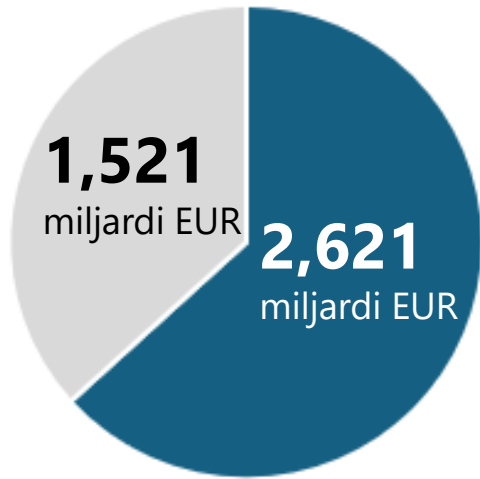

Ūdens
regulācija

Citi ekosistēmu
pakalpojumi

Nepieciešami 4,14 miljardi EUR izlīdzinātiem ES tiešmaksājumiem

- EK «iezīmētais» KLP finansējums = **2,621 miljardi EUR (63%)**
- Papildus nepieciešamais KLP finansējums

Kopā nepieciešami
4,14 miljardi EUR

Mērķis: pāriet no atbalsta politikas
uz **izaugsmes politiku**

Lauksaimniecības izaugsmes plāns 2026 - 2036

STRATĒGIJA
vīzija, mērķis

DARBĪBA
īstenošana

REZULTĀTS
izmērāms

Mērķa gads: 2036

*Konkurētspējīga, noturīga,
inovatīva un sadarbībā
balstīta lauksaimniecība*

VĒSTURISKS SOLIS. Nozares PIRMO REIZI pašas izstrādā savas attīstības stratēģiju

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBA

SPĒKS RĪTDIENAS IZAUGSMEI

Zemkopības ministrija

IZMANTO SAVU POTENCIĀLU!

ZEME

TEHNOLOĢIJAS

KAPITĀLS

UZZINI VAIRĀK

